

26.5.2004

Opetusministeriö
Joensuun yliopisto

JOENSUUN YLIOPISTON TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2003

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Joensuun yliopiston tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2003 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä opetusministeriölle että Joensuun yliopistolle. Tarkastuksen ovat suorittaneet ylitarkastaja Timo Manninen (30.9.2003 saakka) ja ylitarkastaja Pekka Luosujärvi (1.11.2003 alkaen) ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Hannu Taunula.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Joensuun yliopiston tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskenta-toimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti paitsi, että toimintamenomomentin määrärahaa on käytetty talousarvion vastaisesti kotimaisten rekisteröimättömien ja rekisteröityjen yhdistysten tukemiseen noin 9 000 euroa.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritustietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riskianalyysiin perustuen riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Tarkastus ei ole kohdistunut tilinpäätöksen vaikuttavuustietoihin.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritustiedot ovat luotettavia sekä riittäviä.

Maksullisen toiminnan vuositulosta kuvaavat tiedot kustannusvastaavuuslaskelmissa ovat riittäviä. Täsmennettyjen laskentaperusteiden vuoksi kaikki vuodelta 2001 esitetyt vertailutiedot eivät kuitenkaan kustannusvastaavuuslaskelmien osalta ole vertailukelpoisia vuosilta 2002 ja 2003 esitettyjen tietojen kanssa. Kustannusvastaavuuslaskelmien antama kannattavuusk kuva on luotettava, joskin luotettavuutta heikentävät edellisvuosien tavoin osin arvioilla korvattu työaikakirjanpito ja tilakustannuslaskentajärjestelmän rajoitukset.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu kirjanpidon, muun laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä.

Tarkastuksessa on todettu Joensuun yliopiston käyttöomaisuuden, irtaimiston ja muun omaisuuden hallintaan liittyviä puutteita. Joensuun yliopiston tulee varmistaa, että yliopiston käyttöomaisuudesta ja arvoltaan vähäistä suuremmasta irtaimistosta pidetään kattavaa rekisteriä ja ne inventoidaan säännöllisesti. Osasta yliopiston aine-, tarvike- ja materiaalivarastoista todettiin pidettävän kattavaa varastoseurantaa. Varastoseuranta puuttui kuitenkin eräistä varastoista kokonaan. Joensuun yliopiston tulee varmistaa, että sen aine-, tarvike- ja materiaalivarastoista pidetään riittävää varastoseurantaa ja niissä tehdään säännöllisin väliajoin varastoinventaareja.

Sisäisen valvonnan puutteena ovat myös toimintamenomäärärahan käyttö tuen luonteisiin siirtomenoihin rekisteröidyille ja rekisteröimät-

tömille yhdistyksille sekä rakennerahastohankkeiden tukikelvottomien kustannusten kattamiseen.

Joensuun yliopiston rakennerahastovaroilla toteuttamien projektien osalta kustannusseuranta ja projektien suunnitelman mukaisen toteutumisen seuranta ei ole täysin onnistunut. Osin tähän ovat syynä riittämättömät ulkoisen rahoituksen käytöstä annetut ohjeet ja osin erityisesti laitostasaisen sisäisen valvonnan puutteet. Erityisen ongelmalliseksi muodostuu projektipäälliköiden merkittävän itsenäinen asema suhteessa yksiköiden vastuuhenkilöihin. Tämä asettaa erityisiä vaatimuksia laitosten ja yksiköiden johdon toteuttamalle valvonnalle ja sen ohjeistamiselle. Joensuun yliopiston tulee ryhtyä toimenpiteisiin projektien valvonnan parantamiseksi.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta toimintamenomäärärahan käyttämisestä noin 9 000 euroa rekisteröimättömien ja rekisteröityjen yhdistysten tukemiseen.

ILMOITUSVELVOLLISUUS TARKASTUSVIRASTOLLE

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Joensuun yliopiston tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 16.8.2004 mennessä, mihin konkreettisiin toimenpiteisiin se on ryhtynyt sisäisen valvonnan parantamiseksi erityisesti projektien seurannan ja yliopiston omaisuudenhallinnan osalta.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Pitkänen

Ylitarkastaja

Pekka Luosujärvi

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Opetusministeriön kansliapäällikkö
Joensuun yliopiston rehtori
Joensuun yliopiston hallituksen jäsenet
Valtiokonttori